

kan vel ikke antages, at der er en absolut Mangel paa kvalificerede Kræfter til at faae disse Embeder besatte med, men det kan ikke undre, om der er Betænknelighed ved at søge Embeder, hvis Lønninger ere saa lave, at det i dem for Familiefædre vil blive overordentlig vanskeligt at staae Familien Underhold i det Omfang, hvortil den ellers er vant, paa Grund af de stærkt nedadgaaaende Indtægter. Jeg tror derfor, at der, hvilke Grunde der end tidligere kan have været til at nægte den foreslaaede Forhøielse, i Aar er særdeles god Grund til at gaa ind paa det foreliggende Forslag. Hvad angaar Udvalgets Flertalsforslag under Nr. 59 om en Overslytning af Folkehøjskolekontoen fra § 21's Hovedbudget til Sorø Akademi, da skal jeg bemærke, at Følgen af denne Overslytning ganske bestemt vil blive en betydelig Underbalance paa Sorø Akademis Budget. Derjom de her foreslaaede øvrige Vædringsforslag vedtages, vil Vedtagelsen af dette Forslag om Overslytningen af Beløbet til Sorø Akademis Budget medføre en Underbalance for det kommende Finantsaar af omtrent 90,000 Kr.; det er meget let at regne ud. Ganske vist udtaler Flertallet, at det vil være villigt til at overslytte andre Poster fra Sorø Akademis Budget for at lette dette, men der er i Virkeligheden kun een større Konto, som der nu kan være Tale om at flytte ud, efter at flere andre Poster ere flyttede bort fra Sorø Akademi, og det er Kontoen til Understøttelse af Videnskab og Kunst. Det kan i og for sig ikke nægtes, at den ene af disse Konti hører lige saa naturligt hjemme paa Sorø Akademis Budget som den anden, saa at jeg i alt Fald ikke ser nogen overveiende Grund til at flytte den ene over for at flytte den anden bort. Men under alle Omstændigheder foreligger der ikke Forslag om en saadan Vortflytning fra Sorø Akademis Budget, og Følgen vil, dersom dette Forslag vedtages, som det her staaer, føre til en betydelig Underbalance for det kommende Aar, som i alt Fald Mindretallet for sit Vedkommende ikke kan gaa med til. — Hvad angaar Vædringsforslaget vedrørende Theatret, da har Mindretallet ikke rigtig kunnet slutte sig til Flertallets Opfattelse og navnlig ikke kunnet tiltræde den Opfattelse, at det udelukkende skulde være en utilfredsstillende Drift, som har ført til et uheldigt Resultat i det sidste Finantsaar, om det end maaske kan have sin Del deri. Jeg tror, man maa tage Forholdene, saaledes som de erfaringsmæssig vise sig at være, og navnlig tror jeg, det vil være hensigtsmæssigt at gaa ud fra de Erfaringer, der ere indvundne ved den nuværende Chef's

Bedelse og Styrelse, thi saa længe denne Chef vedbliver at staa i Spidsen, ville dog formentlig Forholdene med Hensyn til Kunstanstaltens Drift blive i det Væsentlige den samme. Nu har jo Theaterchefen i forrige Samling gjort en Meddelelse om sin 10aarige Styrelse af Theatret og dets finantsele Resultat, som udviser, at der i de 10 Aar har været en gjennemsnitlig Underbalance af 25,000 Kr. med et rundt Tal. At man derfor skulle kunne naae til en fuldstændig Balance, tror jeg er en Illusion, og jeg tror heller ikke, at det kan nytte at lætte Indtægten op med et saa stort Beløb som foreslaaet af Flertallet, fordi der ved Kontoen i Virkeligheden bliver illusorisk. Jeg tror, det virker mere uheldigt, at man budgetterer en Indtægtskonto af en saadan Størrelse, at Theatrets Styrelse paa Forhaand siger: Den er aldeles haabløs, en Umulighed; vi kunne ikke betragte os som bundne derved. Det kan ikke nytte at stræbe imod dette. Jeg tror det er mere praktisk at holde sig til saadanne Indtægter, som Erfaringen har vist kunne komme ind og normalt kunne komme ind i ordentlige Aar. Men hvad jeg ogsaa vil henlede Opmærksomheden paa, er, at der er en notorisk Forbindelse mellem Theatrets Indtægter og hele den almindelige økonomiske Tilstand. Dette er meget bestemt og let paavist, naar man gennemgaaer Indtægterne af Theatrets Forestillinger i Perioden fra 1870 til nu. Man kan ligefrem forfølge dette periodevis, jævnsføre Indtægterne med bekendte Svingninger i den almindelige økonomiske Tilstand, og man vil se, at der er en aldeles parallel Bevægelse i begge. I Aarene 1870—75 var der, som bekendt, en stærk Opgang i den økonomiske Situation her i Landet, en stærk stigende Velstand ogsaa paavirket af den da stedfindende Nedgang i Bengenes Værdi, og dette giver sig ogsaa Udtryk i en stærk Stigning i Theatrets Indtægt; den første Periode deraf falder det i gamle Theater. Tage vi til Udgangspunkt Aaret 1870—71, saa begynde vi med en Forestillingsindtægt af 417,000 Kr., Aaret efter stiger de til 425,000, derefter til 483,000 og endelig til 505,000, altsaa en Stigning af omtrent 90,000 Kr. i disse fire Aar. Saa kommer den nye Bygning, den tages i Brug i 1874, men i det første Aar var Theatret ikke i Drift hele Aaret. Aaret 1875—76 betegner Kulminationspunktet; saa gaar det tilbage. Det er jo notorisk, at i Aarene 1875—79 har der været en tilbagegaaende Bevægelse i hele den økonomiske Tilstand i Landet, og den præger sig ogsaa i Forestillingsindtægten, som regelmæssig gaar ned i disse Aar,